

ZAČASNE MINIMALNE ZAHTEVE SLOVENSKE HERALDIKE, VEKSILOGIJE IN SIGILOGRAFIJE (GRBOSLOVJA, ZASTAVOSLOVJA IN PEČATOSLOVJA)

Za vpis v **register javnih simbolov**, ki ga vodi Arhiv Republike Slovenije na podlagi 56. člena Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih – ZVDAGA (Uradni list RS, št. 30/2006) in 91. člena Uredbe o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva – UVDAGA (Uradni list RS, št. 86/2006), bo **Komisija za presojo heraldične, veksilološke in sigilografske ustreznosti javnih simbolov, grbov, zastav, pečatov, žigov in šampiljk** v skladu s poslovníkom presojala strokovno ustreznost javnih simbolov na podlagi **Začasnih minimalnih zahtev slovenske heraldike, veksilologije in sigilografije**, ki jih je pripravila in usklajevala Komisija za presojo javnih simbolov v sestavi: dr. Vladimir Žumer (predsednik), Jure Volčjak (namestnik), Aleksander Hribovšek, Iztok Hrovat, Valt Jurečič, dr. Peter Pavel Klasinc, dr. Lea Kužnik, dr. Dane Petek in dr. Dušan Verbič (člani).

Minimalne zahteve sočasne in temeljijo na dosedanjih teoretičnih in praktičnih rezultatih slovenske heraldike, veksilologije in sigilografije, ki se kot vede šele razvijajo. Podrobneje so minimalne zahteve obrazložene v gradivu Valta Jurečiča »Grboslovje – heraldika, Zastavoslovje – veksilologija, Pečatoslovje – sigilografija«, Ljubljana 22. 1. 2008 (objavljeno na spletni strani Arhiva RS) in v knjigi Rinaldo Stanič – Tadej Jakopič, Osnove heraldike in istovetnostni simboli slovenskih občin, Društvo Heraldica Slovenica, Ljubljana 2005, str. 7 do 35. Pri presoji strokovne ustreznosti za vpis v register javnih simbolov se bodo minimalne zahteve uporabljale, dokler te vede s predvidenim raziskovalnim projektom teoretično ne bodo utemeljile ustrežnejših strokovnih osnov (zlasti terminologije) in kriterijev za pripravo, sprejem in presojo slovenskih javnih simbolov, grbov, zastav, pečatov, žigov in šampiljk javnopравnih oseb (zlasti organov samoupravnih lokalnih skupnosti – pokrajin, mestnih občin in občin) oziroma do dopolnitve Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih in sprejetja Uredbe o javnih simbolih, grbih, zastavah, pečatih, žigih in šampiljkah.

MINIMALNE ZAHTEVE

GRBI

OBLIKA ŠČITA

»Slovenski ščit« (zgoraj povišani poznogotski ščit sanitske oblike – sanitski ščit).

HERALDIČNE DELITVE ŠČITA NA POLJA

1. Ščitove delitve:

- sekani ščit	- deljeni ščit	- sekani in deljeni
- deljeni in sekani	- zgoraj sekani in spodaj deljeni	- zgoraj deljeni in spodaj sekani
- desno poševno sekani	- levo poševno sekani	- četverjeni ščit
- raztrojeni ščit (ojnična delitev)	- obrnjena ojnična delitev	- valovito sekani
- valovito deljeni	- heraldični hrib	- heraldični vdor
- heraldični klin	- obrnjeni heraldični klin	- heraldični trn
- obrnjeni heraldični trn	- razprta zavesa	- obrnjena heraldična zavesa
- škarnična delitev	- obrnjena škarnična delitev	- heraldični dvohrib
- heraldični trohrib	ščita	

2. Največ dvakrat sekani oziroma dvakrat deljeni ščit.

3. Četverjeni ščit je mogoče uporabiti le izjemoma.

HERALDIČNI REZI ŠČITA

- ravni	- cinasti	- dvojni cinasti
- skodelni	- stebrasti	- laški cinasti (lastovičji)
- rez železni kolobuk	- kljukasti	- križevni cinasti
- zobčasti	- koničasti	- lokovni
- obrnjeni lokovni	- trnasti	- kačasti
- valoviti	- oblakasti	- plamenasti

HERALDIČNE UMESTITVE, PROSTORI IN SLIKE V ŠČITU

- ščitovo čelo	- srčni del	- pas
- dno	- desni bok	- levi bok
- desni kot	- levi kot	- prvi kvadrant
- drugi kvadrant	- tretji kvadrant	- četrti kvadrant
- srčni ščit	- ščitov trak	- ščitova letev
- ščitov steber	- ščitov tram	- desna lenta
- leva lenta	- škarnica	- šahirani ščit
- rombirani ščit	- rondirani ščit	- heraldična zvezda
- obrobljeni ščit		

HERALDIČNI KRIŽI

- prečni	- grški	- latinski
- podstavljeni	- stopnični	- obrnjeni (Petrov)
- tau (Antonov)	- koptski (egipčanski)	- diagonalni (Andrejev)
- ojnični	- mavrski (Mauricius)	- kardinalski križ
- lorenski (madžarski)	- patriarhov	- pontifikalni (papeški)
- ruski	- šapasti	- mantuanski
- železni	- tuluški	- jeruzalemski
- plamenski (ognjeni)	- oktogram (notarski, sodniški)	- malteški (johanitski)

- sidrni
- pentagram (druidska noga)
- lilijasti (burbonski)
- okenski
- svastika (kljukasti)
- keltski

HERALDIČNO OKRASJE

Priporoča se zlata obroba, lahko tudi grbovno vsebinski okras.

BARVE

1. Na poljubno osnovo nanešene barve:* za papir in tekstil uporabljamo barvno lestvico

PANTONE:		oziroma CMIK:
- črna	Pantone Black	C = 0 %, M = 0 %, Y = 0 %, K = 100 %
- rdeča	Pantone 185	C = 0 %, M = 91 %, Y = 76 %, K = 0 %
- modra	Pantone 293	C = 100 %, M = 56 %, Y = 0 %, K = 0 %
- zelena	Pantone 355	C = 100 %, M = 0 %, Y = 91 %, K = 0 %

2. Dodatne barve-kovine:

- lata (rumena)	Pantone 116	C = 0 %, M = 15 %, Y = 94 %, K = 0 %
- srebrna (bela)	Pantone 7541 EC	C = 0 %, M = 1 %, Y = 2 %, K = 2 %
- srebrna (bela)	Pantone 7541 EC	C = 0 %, M = 1 %, Y = 2 %, K = 2 %
- barva kože,	Pantone 155 C	(R 238, G 214, B 165, HTML – EED6A5)

* Za vrste in oznake heraldičnih barv glej:

- Valt Jurečič, »Grboslovje – heraldika, Zastavoslovje – veksilologija, Pečatoslovje – sigilografija«, Ljubljana 22. 01. 2008 (objavljeno na spletni strani Arhiva RS) in
- Rinaldo Stanič - Tadej Jakopič: Osnove heraldike in istovetnostni simboli slovenskih občin, Heraldica slovenica, Ljubljana 2005, str. 16 –17.

HERALDIČNA ZDRUŽLJIVOST BARV OZIROMA KOVIN

Nezdružljive so rdeča, modra in zelena barva v paru ali trojici. Nezdružljive med seboj sta tudi kovini, torej zlato (rumena barva) in srebro (bela barva).

VSEBINA GRBA – HERALDIČNI ATRIBUTI

1. Heraldično umetniško oblikovani atributi, ki jih priznavata heraldična teorija in praksa (heraldični leksikoni). Njihovo število je zelo veliko, zato so v nadaljevanju po skupinah naštetih samo nekateri značilnejši.

Zgradbe:

- srednjeveški stolp (rondel)	- obzidje	- mestna vrata v obzidju
- trdnjava	- grad	- most
- hiša	- zvonik	- cerkev
itd.		

Predmeti:

- krona	- meč	- sekira
- lok	- puščica	- ostroga
- srp	- lovski rog	- klobuk
- klobuk	- naprsnica	- ključ
- zvon	- ladja (na jadra in lahko tudi na vesla)	- voz ali kolo (vprežnega voza)

itd.

Heraldične in zoološke živali in njihovi deli:

- enoglavi orel	- dvoglavi orel	- lev
- panter	- tur (divji bik)	- konj
- veper	- volk	- medved
- lisica	- ris	- jelen
- oven	- jagnje	- krokar
- petelin	- labod	- kača
- riba	- rak	- školjka

itd.

Heraldične in botanične rastline ter njihovi deli:

- heraldična roža	- lilija	- granatno jabolko
- sadje in nekateri plodovi	- hrast	- lipa
- deteljica	- bodeča neža	- tulipan
- arnika	- žito	

itd.

Mitološka bitja:

- zmaj	- lintvern	- grifon
- samorog	- kentaver	- bazilisk
- sirena	- morska deklica	- meluzina
- harpija	- Jagnje božje (Agnus Dei)	

itd.

Pojavi in predmeti v naravi:

- kamenje	- voda	- ogenj
- oblaki	- mavrica	- strela

itd.

Nebesna telesa in pojavi:

- sonce
- luna in (šesterožarna) zvezda
- ozvezdje

Osebe, ljudje:

- ljudje različnih poklicev in ras	- bojevniki	- vitezi
- vladarji	- svetniki	- deli svetnikov ali njihovi atributi

itd.

Atribut je seveda tudi križ. Zgoraj v razdelku HERALDIČNI KRIŽI so poimensko naštet vsi, ki so upoštevani v slovenski heraldiki.

2. Največ trije heraldično prepoznavni enaki (posajeni) atributi v enem polju, posejanih pa je lahko ustrezno število. Na enem ščitu smejo biti največ trije različni atributi.

BLAZON

Razlaga je strani na 6, točka 9.

KRATKA OBRAZLOŽITEV GRBA

KAJ JE GRB

Grb je stalno barvno slikovno znamenje simboličnega pomena s heraldično povedno sporočilnostjo, ki je veljaven, če sta njegova upodobitev in blazon (opis) izvedena po sledečih grboslovnih normah:

1. PODOBA MORA BITI PREDSTAVLJENA NA ŠČITU HERALDIČNO PRIZNANE OBLIKE. Heraldično priznanih oblik ščita (v srednjeevropski heraldiki) je sicer pet, možna so malenkostna odstopanja. V Sloveniji od leta 1995 dalje uporabljamo že uveljavljeni zgoraj zvišani poznogotski – sanitski ščit (novodobni slovenski ščit).

2. PODOBA NA ŠČITU MORA BITI IZVEDENA PO MEDNARODNO VELJAVNIH GRBOSLOVNIH NORMAH IN V HERALDIČNEM DUHU PRENOVLJENE (RESTITUIRANE) HERALDIKE. Attribute izbiramo izmed že v srednjem veku znanih heraldičnih podob zgradb, predmetov, živali, rastlin, nebesnih teles, mitoloških bitij in ljudi, katerih predstavitev je poenostavljena (arhaizirana – starinska), da je lažje razumljiva, markantna in zato tudi bolj zapomljiva.

3. UPORABLJENE MORAJO BITI LE HERALDIČNE BARVE, TOREJ ČRNA, RDEČA, MODRA IN ZELENA TER HERALDIČNI KOVINI ZLATO IN SREBRO, (KI JU NADOMEŠČAMO Z RUMENO OZIROMA BELO BARVO). MOŽNA JE UPORABA TUDI DOPOLNILNE BARVE, ZLASTI BARVE ČLOVEŠKE POLTI. Heraldično dekadentnim barvam, zlasti sivi in rjavi, se priznava veljavnost samo v primerih, ko so pravno uveljavljene z izvirno grbovnico (grbovnica je dokument, ki pravno uveljavlja videz in posest grba).

4. ZLOŽLJIVOST OZIROMA LOČLJIVOST BARV IN KOVIN V GRBU MORA BITI PRAVILNO UPOŠTEVANA. RDEČA, MODRA IN ZELENA BARVA SO MED SEBOJ V PARU ALI TROJICI NEZLOŽLJIVE. NEZLOŽLJIVI MED SEBOJ STA TUDI KOVINI, TOREJ ZLATO IN SREBRO. Zlato in srebro se v grbu lahko kombinira le v okrasju atributov, česar blazon ne obravnava.

5. UPODOBITEV GRBA MORA BITI TAKO HERALDIČNO UMETNIŠKO DOVRŠENA, DA POETIČNOST HERALDIČNEGA IZRAZA NE KVARI NJEGOVE

SPOROČILNOSTI. Heraldika poudarja vse bistveno v povednosti atributa v smislu iskanja markantnosti in zanemarja nebstveno. Svojstvo povednega ornamenta sme biti v grbu zaznavno, medtem ko prozaičnost povednosti v grbu ni sprejemljiva. Podoba grba naj bo ne glede na njegovo vsebino dopadljiva!

6. UPODOBITEV HERALDIČNO PRIZNANEGA ATRIBUTA MORA ZAGOTAVLJATI NJEGOVO IZVIRNO ENKRATNOST (UNIKATNOST) IZRAZA. Atributi istega imena, npr. heraldični orli, se morajo razlikovati po risbi in barvah.

7. UPODOBITEV GRBA MORA BITI TAKO UMETNIŠKO IZVEDENA, DA ZAGOTAVLJA RAZUMLJIVOST HERALDIČNE SIMBOLIČNOSTI IN HKRATI MARKANTNOST SLIKOVNEGA SPOROČILA. S površnim čutom za heraldično umetnost lahko tudi s heraldičnimi atributi in po heraldičnih normah upodobimo slab grb.

8. PO ZGORNJIH ZAHTEVAH USTVARJENO ALI POUSTVARJENO ZNAMENJE MORA PREDSTAVLJATI ISTOVETNOST – IDENTITETO – SVOJEGA LASTNIKA, TOREJ FIZIČNE ALI PRAVNE OSEBE. – Heraldična upodobitev nima veljave grba, če ni pripadal ali pa ne pripada nikomur. Kdorkoli vodi grb, sme imeti samo enega, pojmovano torej v smislu nekakšne EMŠO, svoje osebne mednarodno veljavne številke.

9. ČE JE PO ZGORNJIH NORMAH UPODOBLJENO ZNAMENJE MOGOČE BLAZONIRATI, PRIDOBI POMEN GRBA. ŠELE GRB IN BLAZON SKUPAJ TVORITA HERALDIČNO CELOTO. – BLAZON JE ČIMKRAJŠA, NEDVOUMNO JASNA, HERALDIČNO STROKOVNA BESEDNA PREDSTAVITEV GRBA. LE BLAZON DAJE PODLAGO, S KATERO JE MOGOČE PODOBO GRBA UVELJAVLJATI IN TUDI PRAVNO ZAŠČITITI. – Slabo izveden blazon nima strokovne veljave in grba ne more pravno uveljavljati. Grb sam je le slikovno natančna in hkrati fizična ponazoritev blazona.

10. Značke, ki niso izdelani po gornjih normah, lahko imenujemo EMBLEME. Ti oblikovno in upodobitveno ustrezajo trenutnim oblikovalskim in tržnim zakonitostim. Medtem ko grb lahko pravno utemeljimo le z blazonom, je to pri emblemu mogoče z geometrijskim pravilom in/ali likovno podobo. Tako kot grb ima lahko tudi emblem pomen istovetnostnega simbola, vendar grba ne more nadomeščati.

ZASTAVE

LASTNOSTI: OBLIKA, VIDEZ, UPORABA

Zastavoslovni red je ustvarjen zato, da zagotavlja strokovno urejeno različnost posameznih zastavoslovnih simbolov. Samo urejeno zastavoslovje omogoča urejeno protokolarnost.

1. Oblika rute je pravokotna.

2. Razmerja stranic:

- za narodno in državno zastavo 1 : 2,
- za zastavo glavnega mesta, pokrajinsko, mestno, občinsko, krajevno in vaško zastavo 2 : 5.

3. Uradna predstavitev in uporaba zastave v isti podobi je predvsem v vodoravnem položaju njene rute, izobešajo pa se tudi v poševnem ali navpičnem položaju. Izjemoma je zastava predstavljena lahko tudi v navpični obliki, tako da je grb ali atribut obrnjen za 90 stopinj v levo.

DODATEK

1. Grb je na državni zastavi, zastavi glavnega mesta države ter na pokrajinski in mestni zastavi.

2. Atribut je na občinski zastavi in na zastavah krajevnih oziroma vaških skupnosti.

BARVE

1. Narodna in državna zastava imata tri barve iz temeljnega grba.

2. Dve barvi iz temeljnega grba predstavljata zastavo glavnega mesta države, pokrajinsko, mestno in občinsko zastavo.

3. Krajevno ali vaško zastavo predstavlja samo ena barva iz temeljnega grba.

RAZDELITEV BARVNIH POLJ

Svobodna, glede na Slovenski zastavoslovni red.

SLOVENSKI ZASTAVOSLOVNI RED

Vrste zastav:

- narodna zastava	- državna zastava
- zastava glavnega mesta države	- zastave pokrajin
- zastave mestnih občin	- zastave občin
- zastave krajevnih oziroma vaških skupnosti	

Pokrajinska zastava

Množica krojev pokrajinskih zastav je podrejena lastnemu zastavoslovnemu stilu. Grafična ponazoritev kroja rut je v poglavju Pokrajinske zastave v Slovenskem zastavoslovnem redu.

Stranice rute so krojene v razmerju 2 : 5.

Barvni izbor rute obsega dve barvi oziroma kovini, vzeta pa je iz lestvice heraldičnih barv in kovin, torej črne, rdeče, modre in zelene ter bele in rumene barve.

Pokrajinski grb je predstavljen na posebnem sredinskem polju rute.

Zastava mestne občine

Množica krojev za zastave mestnih občin je podrejena lastnemu zastavoslovnemu stilu. Grafična ponazoritev kroja teh rut je razvidna v poglavju Zastave mestnih občin v Slovenskem zastavoslovnem redu.

Stranice rute imajo razmerje 2 : 5.

Barvni izbor rute obsega dve barvi, vzeti je iz lestvice heraldičnih barv in kovin, torej črne, rdeče, modre in zelene ter bele in rumene barve.

Grb mestne občine je na posebnem belem oziroma rumenem drogovnem kvadratnem polju rute.

Zastava občine

Množica krojev za zastave občin je podrejenih lastnemu zastavoslovnemu stilu. Grafična ponazoritev kroja teh rut je v poglavju Zastave občin v Slovenskem zastavoslovnem redu. Stranice rute so krojene v razmerju 2 : 5.

Barvni izbor obsega dve barvi, vzeti iz lestvice heraldičnih barv in kovin, torej črne, rdeče, modre in zelene ter bele in rumene barve.

Občinska zastava ne sme imeti grba, mora pa predstavljati glavni atribut iz občinskega grba. Ta je predstavljen na drogovnem ali pa sredinskem kvadratnem polju. V izjemnem primeru občinskega grba, je atribut nadomeščen s posebnim rezom med dvema barvnima poljema.

Zastava krajevne skupnosti oziroma vaške skupnosti

Kroj rute krajevne ali vaške skupnosti je podrejen lastnemu zastavoslovnemu stilu, vzetemu iz Slovenskega zastavoslovnega reda. Ruta je pravokotna, razmerje njenih stranic pa je 2: 5. Grafična ponazoritev kroja teh rut je v poglavju Zastave krajevnih oziroma vaških skupnosti v Slovenskem zastavoslovnem redu.

Zastava krajevne oziroma vaške skupnosti ne sme imeti grba, mora pa predstavljati glavni atribut iz krajevnega oziroma vaškega grba. Ta je predstavljen v sredini rute.

OBRAZLOŽITEV ZASTAVE

KAJ JE ZASTAVA

1. Enciklopedično je zastava na palico pritrjen eno- ali več barven, največkrat pravokoten, tudi s simboli okrašen, kos tekstila, ki simbolizira tradicijo, pripadnost in reprezentativnost.
2. Simboli z zastavam podobno funkcijo so bili znani že pred tisočletji. Po srednjeveškem razumevanju zastavoslovja (od srede 12. stol. naprej) je zastava simbolično poenostavljeno barvno nadomestilo določenega grba, narejeno iz tekstila. Zastavo lahko predstavlja tudi barvna aplikacija na neko trdno (večinoma ravno) podlago.
3. Pojemovno je zastava primarni barvni simbol velike vizualne sporočilnosti nekega upravno-politično sklenjenega ozemlja, organizacije, posameznika ali pa, za reprezentativno izražanje, oblastnega ali čustvenega odnosa do prostora, predmetov in ljudi.
4. Popredmeteno si zastavo predstavljamo največkrat kot eno- ali večbarvno tekstilno ruto pravokotne oblike. Pritrjena je za prvi od obeh krajših robov na drog, jambor ali njegovo sidrno vrv tako, da njena ruta lahko prosto plapolala v vetru.
5. Zastava je industrijski izdelek, ki dobi svojo simbolično vlogo šele s samostojnim izobešanjem na ustrezen drog ali s primerno pritrditvijo na neko steno.

6. Zastava kot tekstilna ruta, sestavljena iz različnih barvnih polj, je vizualno sporočilni simbol. V odvisnosti od časovnih, prostorskih in drugih okoliščin je lahko tudi reprezentančno simbolični izraz lastništva, oblasti ali pa čustvenega odnosa (čast, sovraštvo, pogum, spravljivost, prijateljstvo itd.) do določenega prostora, predmetov in ljudi.
7. Zastave služijo kot pomemben predmet v protokolarnih in reprezentančnih dogajanjih predvsem kot državni simboli, simboli vojaških enot, cerkvenih ustanov, civilnih organizacij itd. Kot barvne aplikacije na trdni (večinoma ravni podlagi) predstavljajo simbol v službi vojsk in mornaric, v tej obliki pa so uporabne tudi v prometu in tehniki nasploh.
8. Kadar zastava ni izobešena, je zložena v njeni papirni, plastični ali podobni kaseti ter shranjena v zato primernem prostoru.
9. Zastave morajo biti praviloma predstavljane horizontalno, le izjemoma lahko tudi v vertikalni obliki oziroma pritrjene poševno.
10. Reklamni barvni tekstilni izveski (reklamne zastave), ki se sicer izobešajo na enake načine kot zastave, ne sodijo v veksilologijo.
11. Po kroju zastavinih rut ločimo celostne in kombinirane kroje. Kombinirani so lahko krojeni s horizontalnimi, z vertikalnimi, z diagonalnimi barvnimi progami, s pravokotnimi in trikotnimi barvnimi polji ali z različnimi kombinacijami teh elementov.
12. Poznamo zastave s simboli ali brez njih. Hierarhičnost zastav (v okviru države) je pomembna zato, da je možna presoja pripadnosti le-teh, kar omogoča protokolarni red, še posebno, kadar so izobešene skupaj.
13. V svetovnem merilu poznamo pri državnih zastavah množico različnih krojev, ki jih dodatno krasijo še različni simboli, med njimi nastopajo tudi grbi.

KAJ JE PRAPOR ?

Drugače kot zastava je prapor unikatni ročni izdelek, katerega vizualna sestava, izdelava, uporaba in simbolika se razlikuje od zastavoslovnih zakonitosti. Prapor kot celoto sestavljata praporna ruta in drog, na katerega je ruta za stalno pritrjena. Prapor služi le kot simbol določenega združenja ljudi, zato ga nikoli ne izobešamo, temveč nastopa samo skupaj s praporščakom.

ŽIGI, PEČATI

Pečati, žigi in štampljke so potrditveni elementi, ki so rezultat svojstvenega zgodovinskega razvoja. V današnjem času služijo za najpreprostejši, najustreznejši in najbolj učinkovit gafični oziroma reliefni načina zagotavljanja identitete določenega dokumenta, predmeta in celo bitja. Potrditvene prvine imenujejo slovenske oblasti z besedo – žigi.

OBLIKA

1. Okrogla oblika.
2. Premer od 20 do 45 mm:
 - veliki pečat 35 mm,
 - mali pečat 20 mm,
 - veliki pečat v jeziku narodne skupnosti 45 mm,
 - mali pečat v jeziku narodne skupnosti 30 mm.

BARVA

Črna, vijolična, modra.

OBROBA

1. Veliki pečat – dve zunanji obrobi (krožnici).
2. Mali pečat – ena zunanja obroba.

NAPISI OZIROMA BESEDILO

1. Jasna in pregledna oblika napisov oziroma besedila, oblike črk: velike črke »ARIAL«.
2. Naziv pravne osebe, naziv ožje organizacijske enote in/ali naziv funkcionarja (polni ali skrajšani, kratice) v zunanjem krogu.
3. Sedež pravne osebe (neobvezno) je v zunanjem krogu teksta spodaj v krožnici ali pod grbom. Če je izdelanih več enačic žiga, je številka primerka vnesena v sredino nad ali pod grb.

SIMBOLI

Grb pravne osebe v sredini žiga ali pečata (države, pokrajine, mesta, občine, krajevne ali vaške skupnosti).

VINJETE

Ločitvena znamenja oziroma oznake med besedili naslova in gesel.

Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20 /2005)

165. člen

(Žigi organov državne uprave in nosilcev javnih pooblastil v fizični obliki)

(1) Žigi organov državne uprave in nosilcev javnih pooblastil v fizični obliki so okrogle oblike, v sredini žiga je grb Republike Slovenije.

(2) Žigi organov državne uprave v zunanjem krogu vsebujejo naziv »Republika Slovenija« pod njim v notranjem krogu pa naziv organa. Sedež (samo kraj) organa je izpisan na zunanjem krogu spodnje strani žiga, nad njim pa številka žiga.

(3) Žigi nosilcev javnih pooblastil v zunanjem krogu vsebujejo naziv »Republika Slovenija« pod njim v notranjem krogu naziv »Nosilec javnega pooblastila«. Ime in sedež nosilca je izpisan na zunanjem krogu spodnje strani žiga, nad sedežem (samo kraj) pa številka žiga.

166. člen (Elektronski žigi)

(1) Kot žig organa državne uprave v elektronski obliki se uporablja varen elektronski podpis tega organa, overjen s kvalificiranim potrdilom.

(2) Uporaba žiga organa državne uprave v elektronski obliki ni obvezna, če je dokument varno elektronsko podpisan in overjen s kvalificiranim potrdilom uradne osebe, v katerem je naveden tudi naziv organa.

LITERATURA

Jurečič Valt, »Grboslovje – heraldika, Zastavoslovje – veksilologija, Pečatoslovje – sigilografija«, Ljubljana 22. 01. 2008 (objavljeno na spletni strani Arhiva RS).

Jurečič Valt: »LUXEMBURGUM + MCMXCIV + ICGHS«, (International Congress of Genealogical and Heraldic Sciences) - Luxemburg 1994.

Stanič Rinaldo – Jakopič Tadej, Osnove heraldike in istovetnostni simboli slovenskih občin, Heraldica slovenica, Ljubljana 2005, str. 7 do 35.

Leonhard Walter, Das grosse Buch der Wappenkunst, V. Georg D. W. Callwey, München 1976.

Neubecker Ottfried, Heraldik, Wolfgang Krüger Verlag GmbH, Frankfurt am Main 1977.

D.L.Gallbreath: Handbuch der Heraldik, Battenberg Verlag 1999.

Znamierowski Alfred, The World Encyclopedia of Flags, Anness Publishing Limited, London 1999.

Pravilnik o obliki in besedilu pečatov državnih organov v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 17/1990).

Pravilnik o obliki in vsebini pečata Komisije za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (Uradni list RS, št. 21/2007).

Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20 /2005)

Številka: 000-1/2006

Datum podpisa: 11. februarja 2009

dr. Vladimir Žumer
predsednik komisije z presojo javnih simbolov

dr. Matevž Košir
DIREKTOR